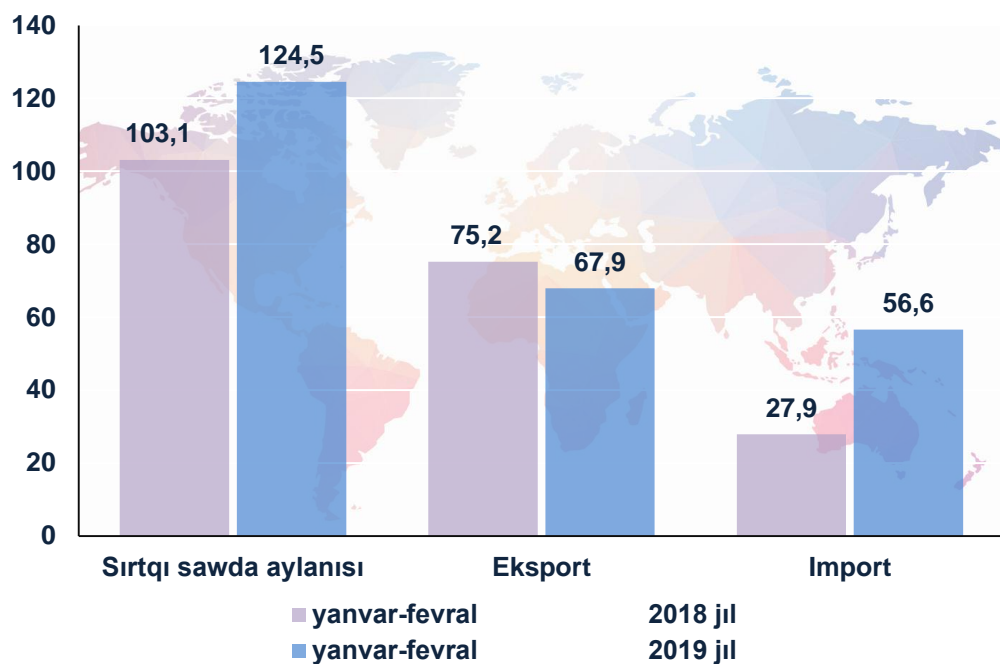

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ SIRTQI SAWDA AYLANISI

(2019 jil yanvar-fevral)

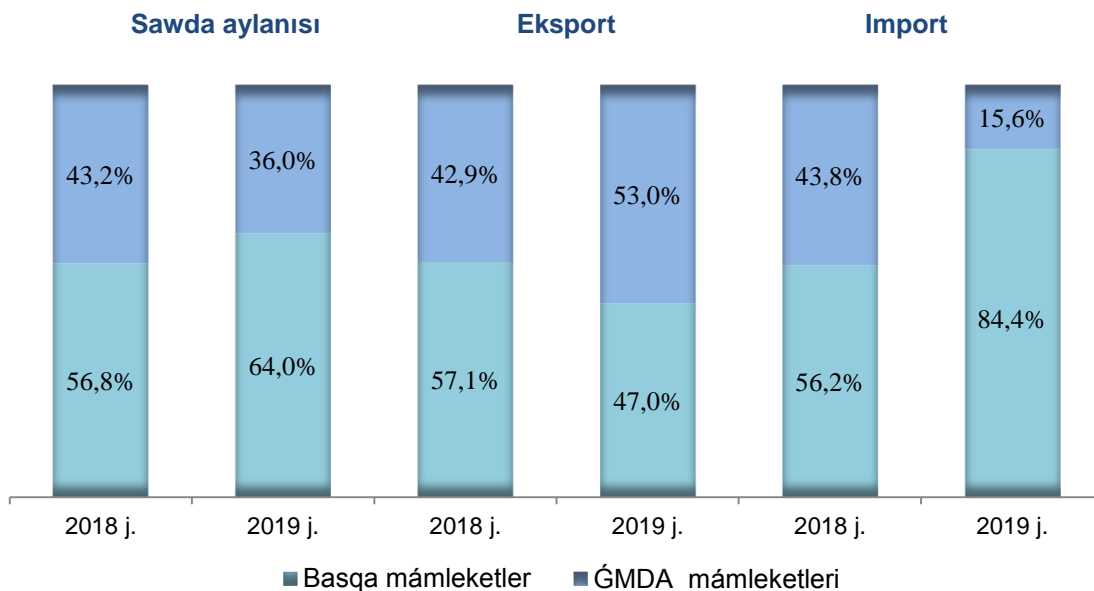
2019 jil yanvar-fevral ayları juwmaqları boyınsha, respublikada sırtqı sawda aylanısı 124,5 mln.AQSh dollardı qurap, ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 20,7 payızǵa ósti. Sonıń ishinde, eksport kólemi 67,9 mln.AQSh dollarǵa hám import kólemi 56,6 mln.AQSh dollarǵa jetti. Sırtqı sawda aylanısı saldosi 11,3 mln.AQSh dollardı quradı.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń sırtqı sawda aylanısı
(mln.AQSh dollari)

Usı jıldıń yanvar-fevral aylarında, respublika sırtqı sawda aylanısında ĞMDA mámleketleriniń úlesi 36,0%ti quradı, ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 100,7 %di quraǵan, basqa mámleketlerdiń úlesi bolsa 64,0% bolıp, ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 35,9%ǵa ósken. Sonday aq, eksport kóleminde ĞMDA mámleketleri 53,0 %di, basqa mámleketler 47,0%dı hám import kóleminde ĞMDA mámleketleri 15,6 %dı, basqa mámleketler bolsa 84,4%dı quradı.

2019 jil yanvar-fevral aylarında respublika sırtqı sawda aylanısında
ĞMDA hám basqa mámleketlerdiń úlesi
(ulıwma kólemge salıstırǵanda payız esabında)

Sonıń menen birge aytıp ótiw kerek, 2019 jıldıń fevral ayında eksport qılınǵan tovar hám xızmetler, yanvar ayına salıstırǵanda 0,8 mln.AQSh dollarǵa kem eksport qilındı hám 33,5 mln.AQSh dollardı quradı. Tovar hám xızmetler importı kólemi bolsa 25,0 mln.AQSh dollardı quraǵan bolıp, bul bolsa yanvar ayına salıstırǵanda 6,5 mln.AQSh dollarǵa kem.

2019 jil yanvar-fevral aylarında respublika sırtqı sawda aylanısında joqarı úleske iye mámleketler izbe-izligi tómendegishe sáwlelengen:

Respublika sırtqı sawda aylanısında
joqarı úleske iye mámleketler

(mln.AQSh dollar)

Mámleket atı	Sırtqı sawda aylanısı	Eksport	Import	Sırtqı sawda aylanısı	
				úlesi%	ósım pátı%
Qıtay	33,8	13,7	20,1	27,2	108,7
Rossiya	30,2	25,4	4,8	24,3	97,7
Túrkiya	16,3	9,9	6,4	13,1	110,1
Qazaqstan	11,2	8,6	2,6	9,0	96,5

(mln.AQSh dollar)

Mámleket atı	Sırtqı sawda aylanısı	Eksport	Import	Sırtqı sawda aylanısı	
				úlesi%	ósım pátı%
Koreya Respublikası	7,8	2,3	5,5	6,3	11,1 e.
Ullı Britaniya	7,2	-	7,2	5,7	12,0 e.
Latviya	4,1	3,9	0,2	3,3	107,9
Litva	1,9	-	1,9	1,5	9,5 e.
Estoniya	1,4	0,7	0,7	1,1	2,8 e.
Türkmenstan	1,3	0,1	1,2	1,0	4,3 e.
Qırğızstan	1,0	1,0	-	0,8	166,7
Germaniya	1,0	-	1,0	0,8	2,0 e.
Vietnam	0,9	-	0,9	0,7	180,0

Respublikamızda sırtqı sawdanı qollap-quwatlaw hámde ĞMDA mámleketleri menen usı tarawdağı birge islesiwdi jánede bekkemlew boyınsha alıp barılıp atırğan is-ilájlar nátiyjesinde 2019 jil yanvar-fevral aylarında sırtqı sawda aylanısında ĞMDA mámleketleriniń úlesi 36,0 payızdı quradı hámde sırtqı sawda aylanısı ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 100,7 payızdı quradı. Basqa shet el mámleketleriniń respublika sırtqı sawda aylanısındağı úlesi 2018 jıldıń yanvar-fevral aylarında 56,8 payızdı quraǵan bolsa, aǵımndağı jıldıń usı dáwirinde sırtqı sawda aylanısındağı úlesi 64,0 payızǵa jetti.

**Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ayırım sherik
mámleketler menen sırtqı sawda aylanısı dinamikası**

(mln.AQSh dollar)

Mámleket atı	2017 jil yanvar-fevral	2018 jil yanvar-fevral	2019 jil yanvar-fevral
Qıtay	38,6	31,1	33,8
eksport	35,0	22,8	13,7

Mámleket atı	2017 jil yanvar-fevral	2018 jil yanvar-fevral	2019 jil yanvar-fevral
import	3,6	8,1	20,1
saldo	31,4	14,5	-6,4
Rossiya	14,6	30,9	30,2
eksport	9,7	21,8	25,5
import	4,9	9,1	4,7
saldo	4,8	12,7	20,8
Turkiya	21,8	14,8	16,3
eksport	18,4	13,9	9,9
import	3,4	0,9	6,4
saldo	15,0	13,0	3,5
Qazaqstan	5,1	11,6	11,2
eksport	5,0	9,2	8,6
import	0,1	2,4	2,6
saldo	4,9	6,8	6,0
Koreya Respublikası	2,5	0,7	7,8
eksport	0,1	0,2	2,3
import	2,4	0,5	5,5
saldo	-2,3	-0,3	-3,2
Ullı Britaniya	0,2	0,6	7,2
eksport	-	-	-
import	0,2	0,6	7,2
saldo	-0,2	-0,6	-7,2
Latviya	8,1	3,8	4,1
eksport	8,0	3,7	3,9
import	0,1	0,1	0,2
saldo	7,9	3,6	3,7
Litva	0,2	0,2	1,9

Mámleket atı	2017 jil yanvar-fevral	2018 jil yanvar-fevral	2019 jil yanvar-fevral
eksport	-	-	-
import	0,2	0,2	1,9
saldo	-0,2	-0,2	-1,9
Estoniya	-	0,5	1,4
eksport	-	0,5	0,7
import	-	-	0,7
saldo	-	0,5	0,0
Túrkménstan	-	0,3	1,3
eksport	-	-	0,1
import	-	0,3	1,2
saldo	-	-0,3	-1,1
Qırǵızstan	1,0	0,6	1,0
eksport	1,0	0,6	1,0
import	-	-	-
saldo	1,0	0,6	1,0
Germaniya	0,4	0,5	1,0
eksport	-	-	-
import	0,4	0,5	1,0
saldo	-0,4	-0,5	-1,0
Vietnam	-	0,5	0,9
eksport	-	0,2	-
import	-	0,3	0,9
saldo	-	-0,1	-0,9

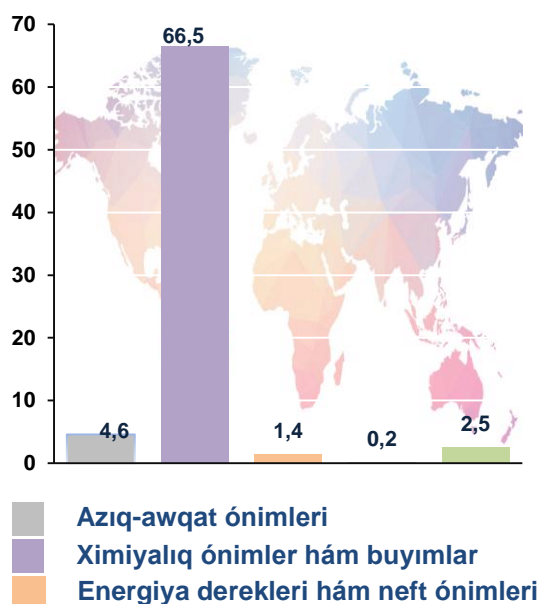
EKSPORT

2019 jil yanvar-fevral aylarında eksport kólemi 67,9 mln.AQSh dollarğa teń boldı. Eksport quramında tovarlar 99,6 payız úleske iye, bular tiykarınan ximiyalıq ónimler hám onnan tayarlanatuǵın buyımlar (87,0 %), azıq-awqat ónimleri (5,3 %) topaları úlesine tuwra kelmekte.

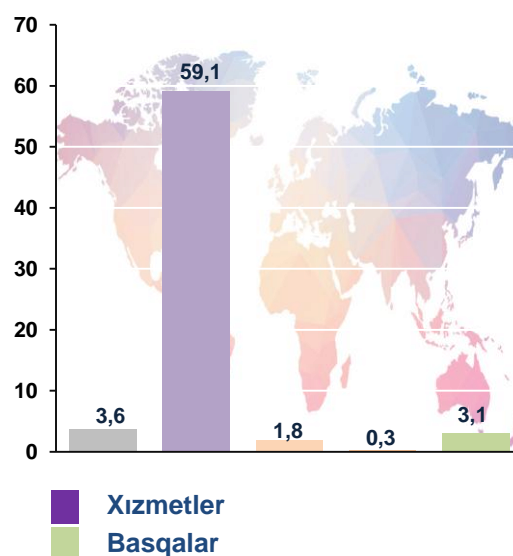
Tovar va hizmetler eksportınıń quramı

(mln.AQSh dollari)

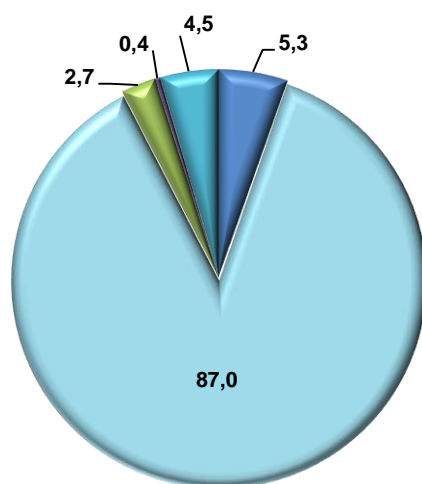
2018 jil
yanvar-fevral

2019 jil
yanvar-fevral

Tovar hám hizmetler eksportınıń úlesi (%)

- azıq-awqat ónimleri
- ximiyalıq ónimler hám onnan tayarlanğan buyımlar
- energiya derekleri hám neft ónimleri
- xızmetler
- basqalar

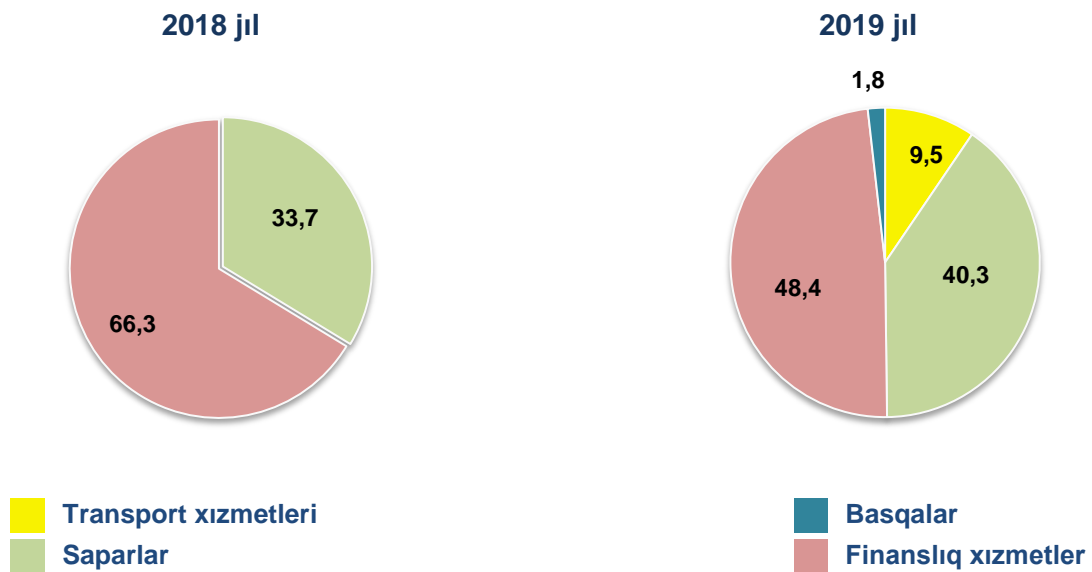
Eksport quramı

	Jámi			ĞMDA mámleketleri			Basqa mámleketler		
	mln. AQSh doll.	ótken jilğa salıstırğanda, %	jámi kólemge salıstırğanda, %	mln. AQSh doll.	ótken jilğa salıstırğanda, %	jámi kólemge salıstırğanda, %	mln. AQSh doll.	ótken jilğa salıstırğanda, %	jámi kólemge salıstırğanda, %
Eksport	67,9	90,3	100,0	36,0	111,5	100,0	31,9	74,4	100,0
Azıq-awqat ónimleri	3,6	78,6	5,3	0,9	75,0	2,5	2,7	79,4	8,5
Ximiyalıq ónimler hám buyımlar	59,1	88,8	87,0	33,6	112,4	93,3	25,5	69,7	79,9
Energiya derekleri hám neft ónimleri	1,8	134,7	2,7	0,8	2,7 b.	2,2	1,0	90,9	3,1
Mashina hám ásbap-úskeneler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Xızmetler	0,2	139,0	0,4	0,2	100,0	0,6	-	-	-
Basqalar	3,1	122,6	4,5	0,4	57,1	1,1	2,7	150,0	8,5

Xızmetler eksportı kólemi 0,3 mln.AQSh dollardı yaǵnıy jámi eksport kóleminiń 0,4 %ın qurap, ótken jıldıń usı dáwirine salıstırğanda 139,0 %ğa óskenligi gúzetildi.

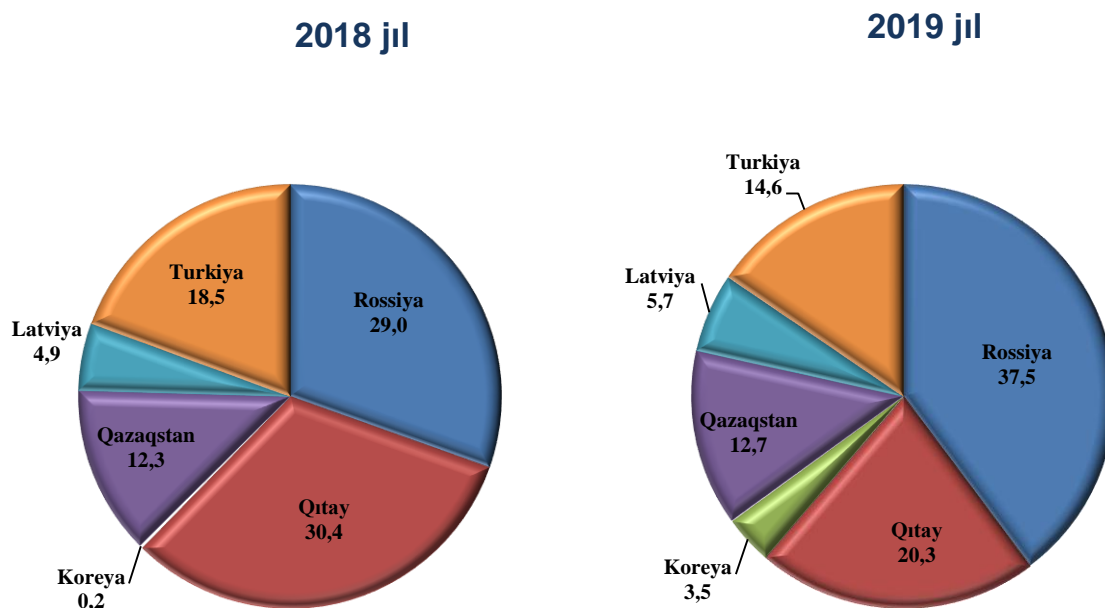
Xızmetler eksportı quramınıń tiykarǵı úlesi finanslıq xızmetler (48,4 payız), saparlar (40,3 %) hám transport xızmetleri (9,5 %) úlesine tuwra keledi.

Xızmetler eksportınıń quramı, (%)

Tovar hám xızmetler eksportı dinamikası analizine kóre, 2019 jıldıń fevral ayı dawamında eksport qılınǵan tovarlar kólemi, yanvar ayına salıstırǵanda 0,8 mln. AQSh dollarǵa kem eksport qılındı hám 33,5 mln. AQSh dollardı quradı. Xızmetler eksportı bolsa 0,3 mln. AQSh dollarǵa jetken.

**Respublika eksportında tiykarǵı
sherik mámleketlerdiń úlesi
(yanvar-fevral)**

Eksport qılınıp atırğan tovar hám xızmetlerdiń tiykarǵı bólegin Qıtay, Turkiya hám Rossiya Federatsiyası úlesine tuwra kelmekte. Bul bolsa ulıwma eksport kóleminiń 72,4 %ın quraydı. Qıtay, Turkiya hám Rossiya Federatsiyasına eksport qılınıp atırğan tovarlar quramına qaralsa, tiykarınan ximiyalıq tovarlar hám onnan tayarlanǵan buyımları toparınan ibarat ekenligin kóriwimiz múmkin.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń tiykarǵı sherik mámleketlerge ámelge asırǵan eksport kólemi

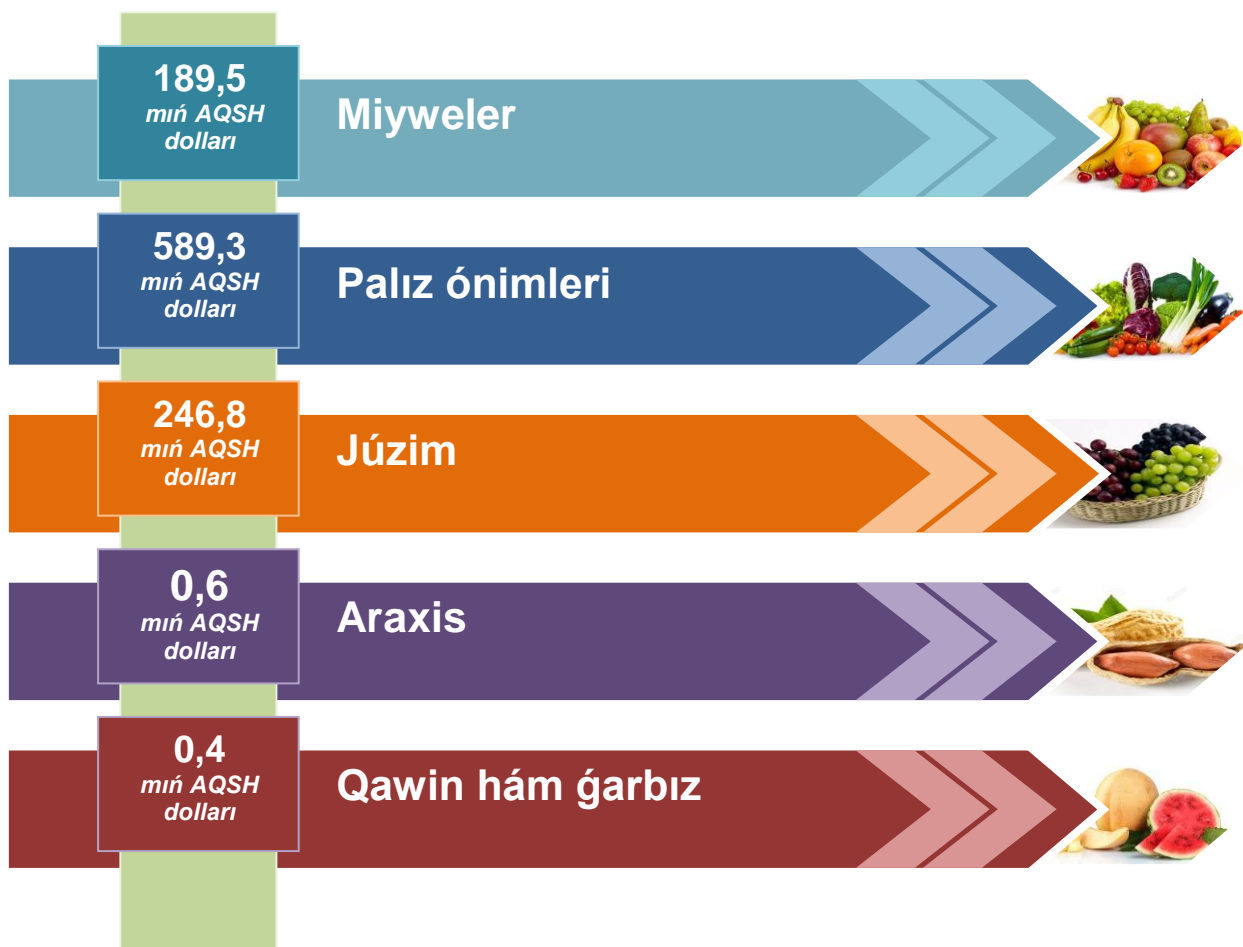
Máleket atı	Mln. AQSh doll.		Úlesi, %		Ornı	
	2018 yanvar- fevral	2019 yanvar- fevral	2018 yanvar- fevral	2019 yanvar- fevral	2018 yanvar- fevral	2019 yanvar- fevral
Rossiya	21,8	25,5	29,0	37,5	2	1
Qıtay	22,8	13,8	30,4	20,3	1	2
Turkiya	13,9	9,9	18,5	14,6	3	3
Qazaqstan	9,2	8,6	12,3	12,7	4	4
Latviya	3,7	3,9	4,9	5,7	5	5
Koreya Respublikası	0,2	2,3	0,2	3,5	8	6
Qırǵızstan	0,6	1,0	0,8	1,4	6	7
Estoniya	0,5	0,7	0,6	1,0	7	8
Túrkménstan	-	0,1	0,1	0,1	9	9
Germaniya	-	-	-	-	10	10
Litva	-	-	-	-	11	11

Miywe hám palız ónimleri eksporti

2019 jil yanvar-fevral aylarında jámi 2613,5 tonna miywe hám palız ónimleri 1026,6 mıń AQSh dollarǵa eksport qılındı (ósim pátı – 67,5%). Miywe hám palız ónimleriniń eksport quramına qaralsa, 2019 jıldıń yanvar- fevral ayında 2152,2 tonna palız ónimleri 589,3 mıń AQSh dollarına eksport qılınǵan.

Soday-aq, 191,7 tonna miywe hám palız ónimleri 189,5 mıń AQSh dollarına eksport qılınǵan bolıp, eksport kólemi ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 138,9 tonnaǵa asqan.

Miywe hám palız ónimleriniń quramı

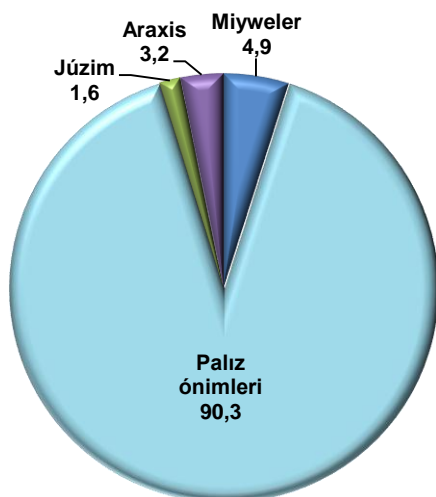
Sonı atap ótiw kerek, mámleketimizde eksport potensialın asırıw, jańa bazarlardı ózlestiriw nátiyjesinde miywe hám palız ónimleri, júzim, baw-baqsha, dánli eginler, sonday-aq, qurıtılğan palız hám miywelerdi eksport qılıw kólemi asıp barmaqta. Sonnan, 2019 jıldıń yanvar-fevral aylarında júzim hám qawın-ğarbız eksport kólemi 247,2 mıń AQSh dollarına jetti (ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 10,3 esege ósken).

Respublikamızda jetistirilgen miywe hám palız ónimleriniń tiykarǵı bazarlarınıń eksport geografıyası

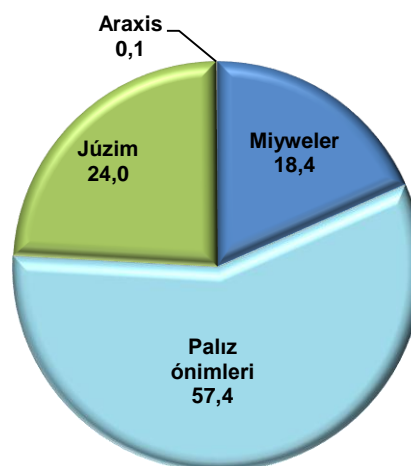
Mámleket atı	2018 jil yanvar-fevral			2019 jil yanvar-fevral		
	tonna	mıń AQSh doll.	úlesi%	tonna	mıń AQSh doll.	úlesi%
Qazaqstan	7299,2	1125,9	92,6	1564,8	763,5	59,9
Turkiya	-	-	-	387,0	50,6	14,8
Rossiya	62,6	41,7	0,8	270,3	66,3	10,3
Ruminiya	-	-	-	189,0	25,8	7,2
Türkmenstan	-	-	-	180,0	15,8	6,9
Bolgariya	-	-	-	22,5	104,7	0,9

2019 jil yanvar-fevralında miywe hám palız ónimleriniń quramı
(ulıwma kólemge salıstırǵanda payız esabında)

2018 jil

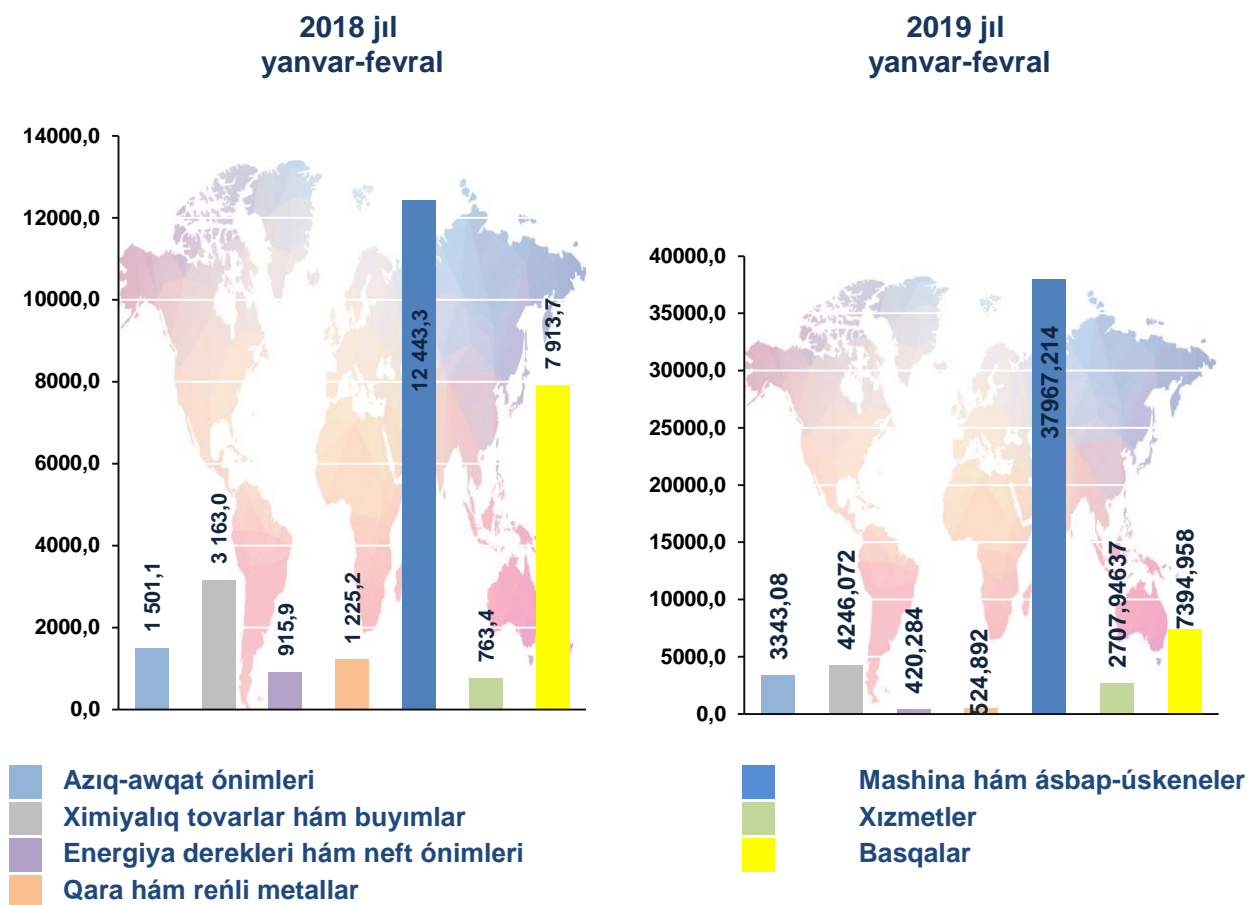
2019 jil

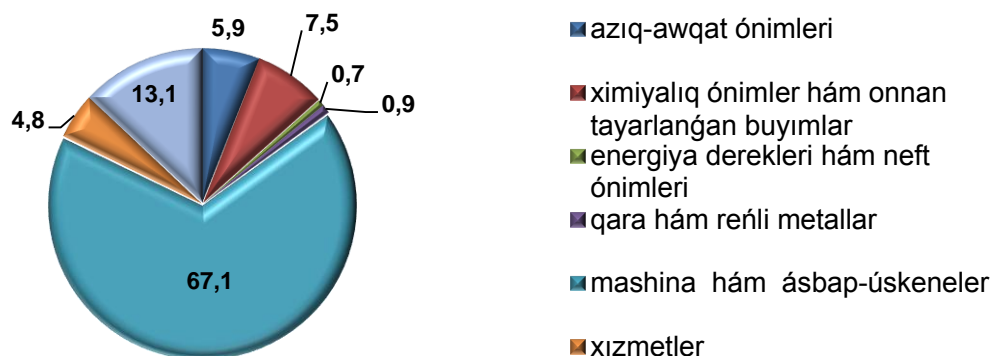
IMPORT

Usı jıldıń yanvar ayında import kólemi 56,6 mln.AQSh dolların qurap, ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 2,0 esege ósti. Import quramında yeń úlken úles mashina hám ásbap-úskeneler (67,1 %), Ximiyalıq tovarlar hám buyımlar (7,5%) azıq-awqat ónimleri (5,9 %) hám xızmetler (4,8 %) toparları esabına tuwra keledi.

Tovar hám xızmetler importınıń quramı (mıń AQSh dollar)

Tovar hám xızmetler importınıń úlesi (%)

IMPORT QURAMI

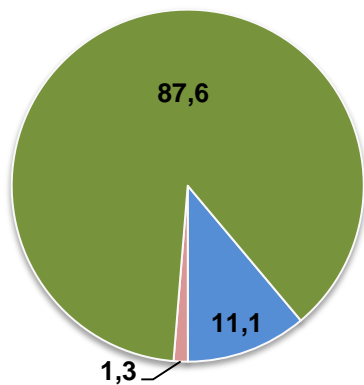
	Jámi			ĞMDA mámleketleri			Basqa mámleketler		
	mln. AQSh doll.	ótken jilğa salıstırğanda, %	jámi kólemge salıstırğanda, %	mln. AQSh doll.	ótken jilğa salıstırğanda, %	jámi kólemge salıstırğanda, %	mln. AQSh doll.	ótken jilğa salıstırğanda, %	jámi kólemge salıstırğanda, %
Import	56,6	2,0 e.	100,0	8,8	72,1	100,0	47,8	3,0 e.	100,0
Azıq-awqat ónimleri	3,3	2,2 e.	5,4	3,1	2,1 e.	35,2	0,2	2,0 e.	0,4
Ximiyalıq ónimler hám buyımlar	4,2	134,2	11,3	0,2	20,0	2,3	4,0	190,5	8,4
Energiya derekleri hám neft ónimleri	0,4	45,9	3,3	-	-	-	0,4	100,0	0,8
Qara hám reñli metallar	0,5	42,8	4,4	-	-	-	0,5	125,0	1,0
Mashina hám ásbap- úskeneler	38,0	3,0 e.	44,6	1,5	2,1 e.	17,0	36,5	3,1 e.	76,4
Xızmetler	2,7	3,5 e.	2,7	0,5	166,7	5,7	2,2	4,4 e.	4,6
Basqalar	7,4	93,4	28,3	3,5	47,3	39,8	3,9	7,8 e.	8,2

**Qaraqalpaqstan Respublikasına
tiykarǵı sherik mámleketlerden ámelge asırılǵan import kólemi**

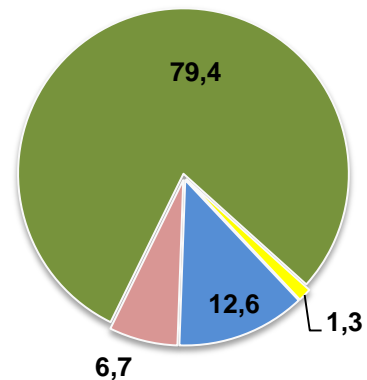
Mámleket atı	Mln. AQSh doll.		Úlesi, %		Ornı	
	2018 yanvar- fevral	2019 yanvar- fevral	2018 yanvar- fevral	2019 yanvar- fevral	2018 yanvar- fevral	2019 yanvar- fevral
Qıtay	8,2	20,1	29,5	35,5	2	1
Ullı Britaniya	0,6	7,2	2,1	12,6	5	2
Turkiya	0,9	6,5	3,2	11,4	4	3
Korea Respublikası	0,5	5,4	1,8	9,6	6	4
Rossiya	9,1	4,8	32,6	8,4	1	5
Qazaqstan	2,4	2,6	8,6	4,7	3	6
Litva	0,2	1,9	0,8	3,3	10	7
Türkmenstan	0,2	1,2	0,9	2,1	8	8
Germaniya	0,5	1,0	1,8	1,8	7	9
Vietnam	0,2	0,9	0,8	1,6	9	10
Iran	-	0,9	0,1	1,5	11	11
Estoniya	-	0,7	-	1,2	-	12

Xızmetler importınıń quramı, (%)

2018 jil

2019 jil

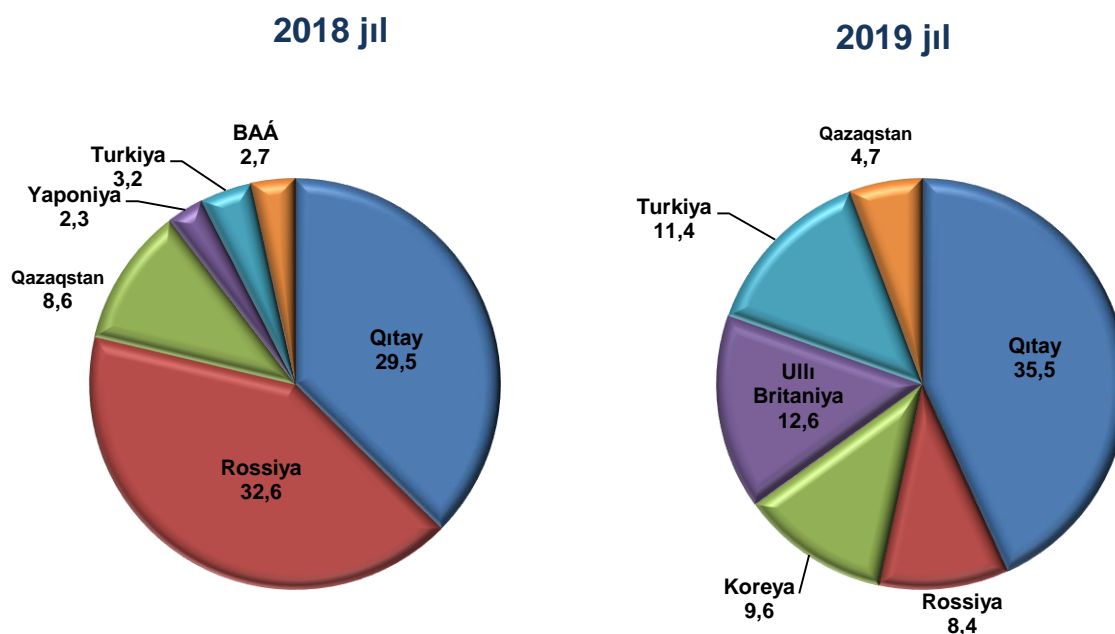

- Finanslıq xızmetler
- Transportlıq xızmetler
- Texnikalıq xızmet kórsetiw hám ońlaw xızmetleri
- Basqa is boyınsha xızmetler

Xızmetler importı kólemi 2,7 mln.AQSh dolların yaǵnıy jámi import kóleminiń 4,8 %ın quradı hám ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 3,5 esege ósti. Xızmetler importı quramınıń tiykarǵı úlesi basqa is boyınsha xızmetler (79,4 %) hám texnikalıq xızmet kórsetiw hám ońlaw xızmetleri (12,6 %)nen ibarat boldı.

Sonıń menen birge aytıp ótiw kerek, 2019 jıldıń ótken dáwiri dawamında respublikaǵa import qılınǵan tovar hám xızmetler fevral ayında, yanvar ayına salıstırǵanda 6,5 mln. AQSh dollarǵa kem import qılınǵan bolıp, sonnan tovarlar 5,7 mln. AQSh dollarǵa kem import qılınǵan bolıp, xızmetler 0,8 mln. AQSh dollarǵa kóp import qılınǵan.

**Respublika importında tiykarǵı
sherek mámleketlerdiń úlesi
(yanvar-fevral)**

2019 jıldıń yanvar-fevral ayında respublikaǵa 44 ten artıq shet mámleketlerden tovar hám xızmetler importı ámelge asırılǵan. Sonnan 6 eń úlken bolǵan Rossiya Federatsiyası, Qıtay Xalıq Respublikası, Koreya Respublikası, Ullı Britaniya, Turkiya hám Qazaqstan mámleketlerinen jámi import kólemi 46,5 mln. AQSh dollarǵa teń. Bul bolsa ulıwma import kóleminiń 82,2 %ın quraydı.

Joqarida aytıp ótilgen, import quramında tiykarǵı úlesti mashina hám ásbap úskeneler, ximiyalıq ónimler hám buyımlar hámde azıq-awqat ónimleri tiykarınan qaysı mámleketlerden respublikamızǵa alıp kelinip atırılǵanlıǵın tómendegi sxemalardan kóriwimiz múmkin.

Mashina hám ásbap-úskeneler import qılınǵan mámleketler

MÁMLEKET ATÍ	QÍTAY	ULLI BRITANIYA	TURKIYA	LITVA	KOREYA RESPUBLIKASI
MLN. AQSH DOLL.	19,4	6,6	3,0	1,6	1,3
ÓTKEN JIǴA SALÍSTIRǴANDA, %	2,6 e.	46,9 e.	4,0 e.	9,5 e.	9,8 e.
ÚLESİ, %	51,1	17,5	7,9	4,1	3,5

Ximiyalıq ónimler hám buyımlar import qılınǵan mámleketler

MÁMLEKET ATÍ	KOREYA RESPUBLIKASI	ROSSIYA	QÍTAY	TURKIYA	IRAN
MLN. AQSH DOLL.	2,4	0,2	0,2	0,5	0,4
ÓTKEN JIǴA SALÍSTIRǴANDA, %	6,5 e.	29,3	86,1	4,7 e.	-
ÚLESİ, %	55,6	4,0	4,2	10,8	10,4

Azıq-awqat ónimleri import qılınǵan mámleketler

MÁMLEKET ATÍ	QAZAQSTAN	ROSSIYA	TÚRKMENSTAN	QÍTAY
MLN. AQSH DOLL.	2,2	0,6	0,3	0,2
ÓTKEN JIǴA SALÍSTIRǴANDA, %	199,6	15,1 e.	-	120,2 e.
ÚLESİ, %	65,0	18,3	9,2	6,1

Mámleketimizde sırtqı ekonomikalıq baylanıslardı rawajlandırıw boyınsha ámelge asırılıp atırǵan keń qamırawlı reformalar hám dúnya mámleketleri menen alıp barılıp atırılǵan bekkem kátnasıqlar nátiyjesinde mámleketimizdiń eksport potentsialı artıp barmaqta.

Sonday aq, húkimetimiz tárepinen bir qatar salıq, bajıxana jeńillikleriniń jaratılıwı, islep shıǵarıwdı modernizatsiya qılıw hám básekege shıdamlı ónimlerdi islep shıǵarıw milliy ónimlerimizdi sırtqı bazarlarda bekkem orın iyelewi ushın imkaniyatlar jaratılmaqta.